

၂၀၁၉ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၃) ရက်နေ့၊ နေ့လယ်(၂:၀၀) နာရီတွင် ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၌ .mm Domain Registry Registrar Operation နှင့်စပ်လျဉ်း၍ Presentation ဖြင့် ရှင်းလင်းမှုတွင် ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ Myanmar Technology Gateway Co., Ltd၊ Yatanarpon Teleport Public Co., Ltd၊ GMO-Z.com ACE Co., Ltd တို့မှ တာဝန်ရှိသူများမှ တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် မှတ်တမ်း

အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ

ဦးဇာနည်အောင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
ဦးနိုင်ဝင်းဆွေ	အင်ဂျင်နီယာမှူး မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
ဒေါ်ဖြူဖြူသိန်း	Team Manager မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
ဒေါ်စုသက်မွန်	ဒုတိယမန်နေဂျာ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
ဦးကျော်ဇင်ဦး	လက်ထောက်မန်နေဂျာ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
ဒေါက်တာကြည်ကြည်ဖြူ	ဦးစီးအရာရှိ ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
ဦးနန်ဒိတ်ကျင့်	ဒုတိယဦးစီးမှူး ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
ဒေါ်ဇေမြည်ဦး	Deputy Chief Engineer Yatanarpon Teleport Public Co., Ltd
ဒေါ်နန္ဒာလင်း	Executive Engineer Yatanarpon Teleport Public Co., Ltd
ဦးခင်မိုးဦး	Domain Sale Executive Myanmar Technology Gateway Co., Ltd
ဒေါ်နှင်းလွဲအောင်	Sale Manager Myanmar Technology Gateway Co., Ltd
ဦးဇင်မင်းဦး	Customer Support

GMO-Z.com ACE Co., Ltd

ဦးမြတ်မိုး

Customer Support

GMO-Z.com ACE Co., Ltd

ရည်ရွယ်ချက်

၁။ .mm Domain Registrar များအနေဖြင့် Domain များအား Registration၊ Restoration၊ Renewal ပြုလုပ်ရာတွင် အကြိမ်များစွာ ထပ်နေမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေမှုကြောင့် Registrar Console အသုံးပြုပုံအဆင့်ဆင့်အား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိနိုင်စေရန်။

ဆွေးနွေးချက်များ

၂။ ရှေးဦးစွာ အစည်းအဝေးတွင် ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဇာနည်အောင်က ဦးစီးဌာနသည် .mm Domain Registry အဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ယခင် Registry အဖြစ်ဆောင်ရွက်သော မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် Registrar များမှ ပံ့ပိုး ကူညီမှုတို့ဖြင့် Migration Process များ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ လက်ရှိ Invoice Letter များတွင် Domain Registration Fees နှင့် Renewal Fees များ၌ Duplicate ဖြစ်ပေါ်နေမှုများအား Registrar အချို့တွင် တွေ့ရှိရပါသောကြောင့် Registrar များ အနေဖြင့် Registrar Console အသုံးပြုပုံအား ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရှိနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ GMO-Z.com ACE Co.,Ltd မှ Presentation ဖြင့် အသုံးပြုပုံ အဆင့်ဆင့်အား ရှင်းလင်းတင်ပြသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆက်လက်၍ လိုအပ်သည်များကို ဦးစီးအရာရှိ ဒေါက်တာကြည်ကြည်ဖြူက ဆွေးနွေးပြောကြားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၃။ ဆက်လက်၍ ဦးစီးအရာရှိက မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် Yatanarpon Teleport Public Co.,Ltd တို့၏ Invoice Letter တွင် Duplicate ဖြစ်ပေါ်နေမှုများ ရှိနေပါကြောင်း မေးမြန်းရာ Yatanarpon Teleport Public Co.,Ltd အနေဖြင့် Customer မှ Terminate ပြုလုပ်မည့် shanestate.com.mm Domain အား မှားယွင်းစွာ Restore နှစ်ကြိမ်ပြုလုပ်မိခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ မှားယွင်းသည့် Domain အား Cancel ပြုလုပ်ပေးရန် GMO-Z.com ACE Co.,Ltd အား Request လုပ်ထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ လက်ရှိတွင် အခြား Issue မရှိပါကြောင်း ပြောကြားပါသည်။ ထို့နောက် ဦးစီးအရာရှိက Registrar များအနေဖြင့် အလားတူကိစ္စရပ်များ မဖြစ်ပေါ်စေရန် GMO-Z.com ACE Co.,Ltd မှ Registrar များအား Registrar Console နှင့် ပတ်သတ်၍ အသုံးပြုပုံအဆင့်ဆင့်အား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိနိုင်စေရန် ရှင်းလင်းပြောကြားသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၄။ ဆက်လက်၍ GMO-Z.com ACE Co.,Ltd မှ ဦးစီးမင်းဦးက Registrar များအား ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၇) ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ MICT Park ၌ Registrar Operation Training အား ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့ပြီးဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် Registrar Console တွင် Domain သက်တမ်းတိုးခြင်း၊ Domain ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ Domain အား ပြန်လည်သိမ်းဆည်းခြင်း (Restoration)၊ Domain Suspend ပြုလုပ်ခြင်း၊ Domain Life Cycle နှင့် ပတ်သက်၍ .mm Registry System၊ Registrar Operations Manual (Myanmar Version) အား Powerpoint ဖြင့်ယှဉ်တွဲ၍ အသေးစိတ် ရှင်းလင်းတင်ပြပါသည်။ ထို့နောက် Registrar များမှ သိရှိလိုသည်များ မေးမြန်းခဲ့ရာ Domain သက်တမ်းတိုးရာတွင် Auto နှင့် Manual ဟူ၍ နည်းလမ်းနှစ်မျိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါကြောင်း၊ Domain သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးသွားပါက Auto Renew Grace Period (၄၅) ရက်အတွင်း အလိုအလျောက် ရောက်ရှိသွားမည်ဖြစ်သည့်အတွက် Invoice Letter တွင် Renewal အဖြစ် ပါရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် Manual ဖြင့် Domain များကို (၁) နှစ်မှ (၁၀) နှစ် အတွင်း သက်တမ်းတိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး Registrar Console System တွင် Renew Button အား Click နှိပ်၍ တစ်နှစ်စီ သက်တမ်းတိုး ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Domain Life Cycle အရ သက်တမ်းတိုး ဆောင်ရွက်ထားခြင်းမရှိသည့် Domain များအား Registrar များမှ ၎င်းတို့၏ System တွင် Delete ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး Invoice တွင်လည်း ပါဝင်မည် မဟုတ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ Registrar များမှ Delete ပြုလုပ်သည့် Domain များသည် Registrar Console မှ ပယ်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သော်လည်း Registry System မှ ၎င်း Domain များကို ပြန်လည်၍ Restore ပြုလုပ်နိုင်ပါကြောင်း၊ အကယ်၍ Auto Renew (၄၅) ရက် ကျော်သည်အထိ Registrar များမှ သက်တမ်းမတိုးသည့် Domain များကို မပယ်ဖျက်မီပါက Invoice တွင် ပါလာမည်ဖြစ်ပြီး Renewal ကြေး ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် Customer များမှ Grace Period ကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏ Domain များအား ပြန်လည် အသုံးပြုလိုပါက Restoration Fees အပါ အဝင် Renewal Fees ပါ တစ်ပါတည်းပေးဆောင်၍ သက်တမ်းတိုးဆောင်ရွက်သွားရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သက်တမ်းတိုးထားခြင်း မရှိသည့် Domain များသည် Redemption Grace Period ဖြစ်သည့် (၃၀) ရက်အတွင်းသို့ ထပ်မံရောက်ရှိသွားမည်ဖြစ်ပြီး Registry System မှ ပယ်ဖျက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် Domain Life Cycle အရ Pending Delete ကာလ (၅) ရက်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်း Domain အား Registration၊ Restoration နှင့် Renewal ပြုလုပ်၍ မရရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ ထို Pending Delete ကာလ (၅) ရက်ပြီးနောက် Released (Available) အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားသောကြောင့် Domain အသစ်တစ်ခုအဖြစ်

ပြောင်းလဲသွားပြီး အခြား Customer အသစ်မှ ဝယ်ယူ၍ ရနိုင်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းပြောကြား ခဲ့ပါသည်။

၅။ ထို့နောက် Auto Renew Grace Period (၄၅) ရက်အတွင်း သက်တမ်းကုန်နေသော Domain အား Delete မပြုလုပ်မီ Customer များမှ ၎င်းတို့ Domain အား သက်တမ်းတိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အသိပေးသည့်အနေဖြင့် Suspend ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အဆိုပါ Domain Suspend ကာလအတွင်း Customer များမှ ၎င်းတို့၏ Domain အား Internet မှ Route ပြုလုပ်၍ မရနိုင်အောင် ခေတ္တပိတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့အပြင် Website နှင့် Email များလည်း အသုံးပြု၍မရနိုင်ပါကြောင်း၊ အဆိုပါ Domain ၏ Name Server နှင့် DNS Function အား ခေတ္တပြတ်တောက်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ Suspend ပြုလုပ်ထားသည့် Domain များသည် Registry System တွင် Active ဖြစ်နေဆဲဖြစ်၍ Invoice တွင် ပါဝင်သွားမည်ဖြစ် ပါကြောင်း ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ Domain Registration အသစ်စတင်ပြု လုပ်ပြီးနောက် (၅) ရက်အတွင်း Registrar များမှ အဆိုပါ Domain အားပြုပြင်ခြင်း၊ ပြန်ဖျက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါ ကာလအတွင်း ပြုလုပ်သည့် Domain အသစ်များ သည် Invoice တွင် ထည့်သွင်းပါရှိမည် မဟုတ်ပါကြောင်းနှင့် ထို (၅) ရက် ကျော်လွန်ပါက invoice တွင် စတင်ပါဝင်လာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းပြောကြားပါသည်။

၆။ Myanmar Technology Gateway Co., Ltd မှ ၎င်းတို့၏ Invoice တွင် Duplicate ဖြစ်ပေါ် နေမှုများသည် Customer များမှ ၎င်းတို့၏ Domain များအား သက်တမ်း (၂) နှစ် (သို့မဟုတ်) (၃) နှစ် စသဖြင့် ကြိုတင်သက်တမ်းတိုးထားမှုများကြောင့် Duplicate ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းဖြစ်ပြီး လက်ရှိတွင် မှားယွင်းမှုမရှိပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ သက်တမ်းကြိုတိုးထားသည့် Domain များရှိသည့်အတွက် ၂၀၁၉ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁) ရက်နေ့ Invoice တွင် ပါဝင်သည့် Domain များ၏ Fees များမှာ မှန်ကန်မှုရှိပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းမှ ၎င်းတို့၏ Invoice တွင် Duplicated ဖြစ်ပေါ်နေမှုများသည် Renewal နှစ်ခါမှားနှိပ်မိ ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအနေဖြင့် Domain သက်တမ်းများကို (၁) နှစ် သက်တမ်းတိုးခြင်းဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း ပြောကြားပါသည်။ ထို့နောက် Yatanarpon Teleport Public Co.,Ltd မှ Invoice Letter တွင် Domain Expired Date ထည့်သွင်းစေလိုပါကြောင်း တင်ပြရာ GMO-Z.com ACE Co.,Ltd မှ ပြုလုပ်ပေးမည်ဖြစ် ပါကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားပါသည်။ ထို့နောက် မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းမှ ဦးနိုင်ဝင်းဆွေ မှ Delete ပြုလုပ်သည့် Domain များအား Restore ပြုလုပ်ရာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် Risk နှင့် စပ်လျဉ်း၍ Responsibility Matrix အား Registrant (Customer) များထံသို့ ရှင်းလင်းနိုင်ပါက

ပို၍အဆင်ပြေနိုင်ပါကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားပါသည်။ အဆိုပါကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အချို့ Customer များသည် ၎င်းတို့၏ Domain များ၌ အခြားသော နိုင်ငံခြားမှ Server များဖြင့် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုထားပါက အဆိုပါ Hosting Server ဖြင့်သာ သက်ဆိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ .mm Registry System တွင် Restore ပြုလုပ်ပြီးသား Domain များအား Fully Recover ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ထားရှိပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ ဦးစီးအရာရှိမှ Registrar များအနေဖြင့် လက်ရှိတွင် Restore ပြုလုပ်ရာ၌ Fully Recovered ဖြစ်၊ မဖြစ်အား မေးမြန်းရာ Myanmar Technology Gateway Co.,Ltd နှင့် Yatanarpon Teleport Public Co.,Ltd တို့မှ ၎င်းတို့၏ Registrar System တွင် Restore ပြု လုပ်ပြီး TTL Sstteing ထားရှိမှုအပေါ်မူတည်၍ ၁၀ မိနစ်၊ နာရီဝက်အတွင်း Fully Recovered ပြန်လည်ရရှိပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၇။ ထို့နောက် ဦးစီးအရာရှိမှ ယခုပြုလုပ်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် Registrar များမှ Registrar Console နှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုပုံအဆင့်ဆင့်အား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိပြီးဖြစ် ပါ၍ နောင်တွင် လစဉ်ထုတ်မည့် Invoice Letter များ၌ အလားတူ Duplicat များ ထပ်မံမဖြစ် ပေါ်နိုင်တော့မည်ဟု ယုံကြည်ပါသောကြောင့် လစဉ်ထုတ်မည့် Invoice Letter များတွင် ပါရှိ သော စာရင်းများအတိုင်း Domain Fees အား ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် Invoice ငွေသွင်း ပြေစာမိတ္တူများနှင့် လစဉ်အသစ်လျှောက်သော Domain စာရင်းများအား အချက်အလက် ပြည့်စုံစွာဖြင့် resource@ptd.gov.mm နှင့် spectrumresource.ptd@gmail.com အစရှိသည့် Email များသို့ လစဉ်ပေးပို့စေလိုပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၈။ ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က Registrar များအနေ ဖြင့် Domain Suspend ရက်အား Registrar များအားလုံးမှ တစ်ပြေးညီ သတ်မှတ်စေလိုကြောင်း၊ Suspend ရက် သတ်မှတ်ရာတွင် အခက်အခဲများရှိပါက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောကြားပါရန်နှင့် ဦးစီးဌာနမှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် Domain Industry တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ရည်ရွယ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၉။ အစည်းအဝေးမှ အောက်ပါတို့ကိုဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည် -

စဉ်	ဆုံးဖြတ်ချက်များ	ဆောင်ရွက်ရန်
၁။	Delete ပြုလုပ်သည့် Domain များအတွက် Restore ပြုလုပ်ချိန်တွင် Data များ Fully Recovered ဖြစ်၊ မဖြစ်နှင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် Risk များအပေါ် Responsibility Matrix ပြုလုပ်ပေးရန်၊	GMO-Z.com ACE Co.,Ltd

၂။	Domain Suspend အား Registrar များမှ အဆိုပြုထားသည့်အတိုင်း Domain သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီး (၃၀)ရက်နေ့မှစတင်၍ Suspend ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊	Registrar များ အားလုံး
၃။	Invoice Letter တွင် Domain Expired Date ပါရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊	GMO-Z.com ACE Co.,Ltd
၄။	Domain Registration Life Cycle အရ သက်တမ်းတိုးခြင်းမရှိသည့် Domain များသည် Pending Delete (၅) ရက်သို့ ရောက်ရှိပါက Domain အသစ်တစ်ခုအဖြစ် New Customer သို့ ရောင်းချသွားရန်နှင့် ၎င်း Domain များအား ဦးစီးဌာနသို့ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီပေးပို့ရန်၊	Registrar များအားလုံး
၅။	Domain အသစ်ပြုလုပ်သော စာရင်းများအား ဦးစီးဌာနသို့ အချက်အလက်ပြည့်စုံစွာဖြင့် အောက်ပါ Email လိပ်စာသို့ လစဉ်ပေးပို့ရန်၊ To: spectrumresource.ptd@gmail.com resource@ptd.gov.mm Cc: support.registrar@gmoace.com	Registrar များအားလုံး
၆။	Domain အား Renewal ပြုလုပ်ရာတွင် Manual အရ (၁) နှစ်မှ (၁၀) နှစ်အထိ သက်တမ်းတိုးဆောင်ရွက်ထားရှိနိုင်သော်လည်း အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် တစ်နှစ်သာ ပြုလုပ်ထားရှိရန်။	Registrar များအားလုံး

အစည်းအဝေးရုပ်သိမ်းခြင်း

၁၀။ အထက်ပါအတိုင်း ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး အစည်းအဝေးကို ညနေ (၀၃:၄၅) နာရီတွင် ရုပ်သိမ်းခဲ့ပါသည်။

မှတ်တမ်းတင်သူ

(ဒေါက်တာကြည်ကြည်ဖြူ၊ ဦးစီးအရာရှိ)

စာအမှတ်၊ ၇၀၀-ဆည/ခွဲ(၇) အစည်းအဝေး/ ၁၀၁၀၉
ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၉ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း

အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများအားလုံး

မိတ္တူကို

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
ရုံးလက်ခံ/ မျှောစာတွဲ